

Lag

om tillhandahållare av virtuella valutor

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på affärsverksamhet som bedrivs av tillhandahållare av virtuella valutor.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *virtuell valuta* ett värde i digital form
 - a) som inte getts ut av en centralbank eller någon annan myndighet och som inte utgör ett lagligt betalningsmedel,
 - b) som en person kan använda som betalningsinstrument, och
 - c) som kan överföras, lagras och växlas elektroniskt,
 - 2) *tillhandahållare av virtuella valutor* en utgivare av virtuella valutor, en växelplattform för virtuella valutor och dess marknadsplats samt en leverantör av förvaringstjänster för virtuella plånböcker,
 - 3) *utgivare av virtuella valutor* en fysisk eller juridisk person som ger ut en virtuell valuta,
 - 4) *växelplattform för virtuella valutor* en fysisk eller juridisk person som affärs- eller yrkesmässigt
 - a) som en tjänst växlar virtuella valutor till ett lagligt betalningsmedel eller till en annan virtuell valuta,
 - b) som en tjänst växlar virtuella valutor till någon annan nyttinghet eller någon annan nyttinghet till virtuell valuta, eller
 - c) administrerar en marknadsplats där kunderna kan bedriva sådan verksamhet som avses i underpunkterna a och b i denna punkt,
 - 5) *leverantör av förvaringstjänst för virtuella plånböcker* en fysisk eller juridisk person som innehar virtuella valutor för någon annans räkning eller som erbjuder överföring eller förvaring av virtuella valutor,
 - 6) *tjänst i anslutning till virtuella valutor* utgivning av virtuella valutor, en växelplattform för virtuella valutor och tillhandahållande av förvaringstjänster för virtuella plånböcker.
- Elektroniska pengar som avses i 5 § 6 a-punkten i lagen om betalningsinstitut (297/2010) betraktas inte som virtuella valutor enligt 1 mom. 1 punkten ovan.

3 §

Tillsyn

Iakttagandet av denna lag och de bestämmelser som utfärdats och de föreskrifter som meddelats med stöd av den övervakas av Finansinspektionen i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om Finansinspektionen (878/2008) och i denna lag.

4 §

Registreringskyldighet för tillhandahållare av virtuella valutor

Näringsidkare får tillhandahålla tjänster i anslutning till virtuella valutor endast om de är registrerade som tillhandahållare av virtuella valutor enligt denna lag.

Bestämmelserna om registreringskyldighet i 5—9 § tillämpas inte på

1) näringsidkare som tillhandahåller tjänster i anslutning till virtuella valutor i ett begränsat nätverk,

2) näringsidkare som tillhandahåller tjänster i anslutning till virtuella valutor sporadiskt i samband med annan yrkesmässig verksamhet som kräver tillstånd, registrering eller förhandsgodkännande.

5 §

Register över tillhandahållare av virtuella valutor och registeranmälan

Finansinspektionen för ett register över tillhandahållare av virtuella valutor.

Den som har för avsikt att tillhandahålla tjänster i anslutning till virtuella valutor ska för anteckning i registret göra en anmälan till Finansinspektionen. I registeranmälan ska ingå

1) de uppgifter som avses i 8 § 1 mom. 1 och 2 punkten samt i 11—13 §,

2) en utredning över de personer som avses i 7 § 2 mom. och vars tillförlitlighet ska bedömas, om anmälaren är en juridisk person.

Anmälaren ska på begäran av Finansinspektionen lämna också andra uppgifter som behövs för att bedöma om förutsättningarna för registrering uppfylls.

6 §

Förutsättningar för registrering

Finansinspektionen ska registrera en anmälare som en tillhandahållare av virtuella valutor, om

1) den sökande har rätt att utöva näringsverksamhet i Finland,

2) anmälaren inte har försatts i konkurs och, om anmälaren är en fysisk person, har uppnått myndighetsålder, inte har fått sin handlingsbehörighet begränsad och inte har blivit förordnad en intressebevakare,

3) anmälaren är tillförlitlig.

7 §

Tillförlitlighet

Den som gör anmälan anses inte tillförlitlig i den mening som avses i 6 § 3 punkten, om han eller hon genom en lagakraftvunnen dom har dömts till fängelsestraff under de fem senaste åren före en bedömning eller till bötesstraff under de tre senaste åren före bedömningen för ett brott som kan anses visa att personen i fråga är uppenbart olämplig att tillhandahålla tjänster i anslutning till virtuella valutor, att äga en sammanslutning som bedriver sådan verksamhet eller att vara styrelsemedlem eller ersättare, verkställande direktör eller ställföreträdande verkställande direktör eller på annat sätt medlem av den högsta ledningen i en sådan sammanslutning, eller om han eller hon annars genom sin tidigare verksamhet har visat sig uppenbart olämplig för en sådan uppgift.

Om den som gör anmälan är en juridisk person gäller tillförlitlighetskravet verkställande direktören och dennes ställföreträdare, medlemmar och ersättare i styrelsen, förvaltningsrådet och jämförbara organ, ansvariga bolagsmän, andra som hör till den högsta ledningen och den som direkt eller indirekt innehar minst en tiondel av aktierna i ett aktiebolag eller den rösträtt som aktierna medför eller motsvarande ägande- eller bestämmanderätt, om det är fråga om en annan sammanslutning än ett aktiebolag.

Anmälan betraktas inte heller som tillförlitlig om denne under de tre senaste åren före bedömningen upprepade gånger eller i betydande grad har försummat att betala skatter eller lagstadgade pensionsförsäkrings-, olycksfallsförsäkrings- eller arbetslöshetsförsäkringsavgifter eller att fullgöra sina registrerings-, anmälnings- eller betalningsskyldigheter i anslutning till avgifter som Tullen tar ut.

8 §

Uppgifter som ska föras in i registret och anmälan om ändringar

I registret införs

1) enskilda näringsidkares fullständiga namn och personbeteckning eller, om sådan saknas, födelsetid samt firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning, huvudsakligt verksamhetsställe och besöksadress till de verksamhetsställen där det tillhandahålls tjänster i anslutning till virtuella valutor,

2) juridiska personers firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning, huvudsakligt verksamhetsställe och besöksadress till de verksamhetsställen där det tillhandahålls tjänster i anslutning till virtuella valutor,

3) fullständigt namn och personbeteckning eller, om sådana saknas, födelsetid för de personer vars tillförlitlighet har kontrollerats i samband med handläggningen av registeranmälan,

4) registreringsdatum,

5) offentliga varningar som meddelats anmälan och sådana förbud som förenats med vite,

6) orsak till och tidpunkt för avregistrering.

Tillhandahållare av virtuella valutor ska utan dröjsmål till Finansinspektionen anmäla ändringar i de uppgifter som har införts i registret. Vidare ska en tillhandahållare av virtuella valutor informera Finansinspektionen om att denne inte har tillhandahållit sådana tjänster under de senaste sex månaderna eller att denne har lagt ned sin verksamhet.

9 §

Tillhandahållande av information

Trots bestämmelserna i 16 § 3 mom. i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) får Finansinspektionen lämna ut enskilda personuppgifter ur registret. Personbeteckningar får Finansinspektionen dock lämna ut med stöd av denna lag endast om uppgiften lämnas i form av en utskrift eller i teknisk lagringsform och om mottagaren med stöd av 29 § i dataskyddslagen (1050/2018) eller med stöd av någon annan lag har rätt att behandla personbeteckningar.

Följande uppgifter i registret ska Finansinspektionen dock hålla allmänt tillgängliga med hjälp av ett elektroniskt datanät:

1) enskilda näringsidkares namn och firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning, huvudsakligt verksamhetsställe och besöksadress till de verksamhetsställen där det tillhandahålls tjänster i anslutning till virtuella valutor,

2) juridiska personers firma, eventuell bifirma, företags- och organisationsnummer eller annan motsvarande beteckning, huvudsakligt verksamhetsställe och besöksadress till de verksamhetsställen där det tillhandahålls tjänster i anslutning till virtuella valutor,

- 3) namnet på verkställande direktören och dennes ställföreträdare, på medlemmar och ersättare i styrelsen och jämförbara organ och på ansvariga bolagsmän,
- 4) registreringsdatum,
- 5) offentliga varningar som meddelats anmälaren och sådana förbud som förenats med vite.

10 §

Bevaring av handlingar och uppgifter som gäller tjänsterna

Om inte bestämmelser om en längre bevaringstid finns någon annanstans i lag, ska tillhandahållare av virtuella valutor bevara handlingar och uppgifter som gäller tjänsterna i anslutning till virtuella valutor i fem år från det att den grund på vilken uppgifterna har införts i registret har upphört. Om det uppkommer oenighet om en tjänst ska handlingarna och uppgifterna dock bevaras till dess parterna har kommit överens om saken eller ärendet har avgjorts.

11 §

Förvaring av kundmedel

Den som tillhandahåller virtuella valutor ska skydda medel och virtuella valutor som mottagits från tjänsteanvändare eller andra tjänsteleverantörer för växling av virtuella valutor. Med medel avses kontanter, på ett konto registrerat penningvärde och elektroniska pengar.

Den som tillhandahåller virtuella valutor ska förvara de medel som avses i 1 mom. så att det inte finns risk för att de sammanblandas med andra tjänsteanvändares eller tjänsteleverantörers medel eller med tillhandahållarens egna medel. Tillhandahållaren av virtuella valutor ska sätta in medlen på konto i en centralbank eller inlåningsbank eller i ett kreditinstitut som i någon annan stat fått koncession att ta emot insättningar, eller placera medlen i lågriskpapper och värdepapper som lätt kan omsättas i pengar eller i andra investeringsobjekt, om medlen inte arbetsdagen efter att de mottagits har överförts. Finansinspektionen meddelar föreskrifter om när värdepapper eller andra investeringsobjekt ska anses vara av lågriskkaraktär och lätta att omsätta i pengar.

Tillhandahållaren av virtuella valutor ska i förväg underrätta Finansinspektionen om väsentliga förändringar i fråga om de åtgärder som tillhandahållaren har vidtagit för efterlevnaden av denna paragraf.

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om förvaring och skydd av kundmedel.

12 §

Marknadsföring

En tillhandahållare av virtuella valutor ska i sin marknadsföring ge kunden all den information om den marknadsförda tjänsten som kan vara relevant för kundens beslut om tjänsten.

En tillhandahållare av virtuella valutor får inte i sin marknadsföring lämna osanna eller vilseledande upplysningar eller annars använda förfaranden som är otillbörliga från kundens synpunkt eller strider mot god sed. Bestämmelser om förfaranden som från konsumentens synpunkt är otillbörliga eller strider mot god sed finns även i 2 kap. i konsumentskyddslagen (38/1978).

Marknadsföring som inte innehåller information som är relevant för kundens finansiella säkerhet ska alltid anses vara otillbörlig.

Om en virtuell valuta är ett sådant finansiellt instrument som avses i 2 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012) ska även den lagen tillämpas på den virtuella valutan.

13 §

Kundkontroll

En tillhandahållare av virtuella valutor ska ha kännedom om sina kunder. Tillhandahållaren ska identifiera kundens verkliga förmånstagare och de personer som handlar för kundens räkning, samt dessutom vid behov verifiera deras identitet. När skyldigheterna enligt detta moment fullgörs kan de system som avses i 2 mom. nyttiggöras.

En tillhandahållare av virtuella valutor ska ha tillräckliga riskhanteringssystem för att bedöma de risker som kunderna medför för dess verksamhet.

I fråga om kundkontroll gäller dessutom vad som föreskrivs i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017).

Finansinspektionen får meddela närmare föreskrifter om de tillvägagångssätt som ska iakttas vid kundkontroll enligt 1 mom. och om riskhantering enligt 2 mom.

14 §

Rätt att få uppgifter ur bötes- och straffregistret

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av information rätt att ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få de uppgifter som är nödvändiga för att utreda tillförlitligheten i fråga om en person som avses i 7 § i denna lag. Bestämmelser om rätten att få uppgifter ur straffregistret finns i straffregisterlagen (770/1993).

15 §

Tillhandahållande av virtuella valutor utan registrering

Finansinspektionen ska förbjuda tillhandahållande av tjänster i anslutning till virtuella valutor om verksamheten bedrivs i strid med denna lag utan registrering. Om det finns särskilda skäl till detta kan förbudet också meddelas så att det gäller en person som är anställd hos någon som utövar sådan verksamhet eller någon annan som agerar för dennes räkning.

Förbudet ska förenas med vite, om det inte av särskilda skäl är onödigt. Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att meddela en offentlig varning finns i lagen om Finansinspektionen.

16 §

Avregistrering

Finansinspektionen ska utan ogrundat dröjsmål avföra en tillhandahållare av virtuella valutor ur registret, om

- 1) tillhandahållaren av virtuella valutor under de föregående sex månaderna inte har tillhandahållit tjänster i anslutning till virtuella valutor eller har upphört med sin verksamhet,
- 2) tillhandahållaren av virtuella valutor har godkänts i registret på basis av felaktiga eller vilseledande uppgifter som tillhandahållaren lämnat,
- 3) förutsättningarna för registrering i 6 § inte längre uppfylls,
- 4) det i den verksamhet som tillhandahållaren av virtuella valutor eller dess högsta ledning bedriver förekommer allvarliga eller upprepade försummelse och tillhandahållaren redan tidigare har meddelats ett sådant verksamhetsförbud som avses i 17 § 1 mom.

I samband med avregistreringen får Finansinspektionen i syfte att tillvarata kundernas intressen meddela föreskrifter om vilka åtgärder tillhandahållaren av virtuella valutor ska vidta för att avsluta verksamheten.

17 §

Andra påföljder för tillhandahållare av virtuella valutor

Om en tillhandahållare av virtuella valutor i väsentlig grad försummar en skyldighet enligt 8 § 2 mom. eller 10, 11 eller 13 § och försummelsen inte har rättats till inom en av Finansinspektionen angiven skälig tid, får Finansinspektionen förbjuda tillhandahållaren av virtuella valutor att fortsätta verksamheten tills försummelsen har rättats till.

Finansinspektionen får förena förbudet med vite.

Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att meddela en offentlig varning finns i lagen om Finansinspektionen.

18 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 maj 2019.

19 §

Övergångsbestämmelse

Den som när denna lag träder i kraft bedriver verksamhet som enligt denna lag förutsätter registrering får fortsätta med sin verksamhet i Finland utan registrering fram till den 1 november 2019.

Helsingfors den 26 april 2019

Republikens President

Sauli Niinistö

Finansminister Petteri Orpo